

6. 12/62
Egz. Obow. Regionalny W. 12/66

Kurier szczęciński

CZWARTEK, 8

GRUDNIA
1966 ROKU

Wyd. A B

Nr 288 (6941)

Rok założenia 1945

Cena 50 gr

Premier Kosygin kończy dziś wizytę we Francji

PARYŻ PAP. W środę po południu premier A. KOSYGIN i towarzyszące mu osoby powróciły do Paryża po zakończeniu trzydniowej podróży po kraju.

Wieczorem ambasador ZSRR we Francji, W. A. ZORIN, wydał przyjęcie na cześć premiera Kosygina.

W czwartek na baszcie starego zamku królów francuskich w Rambouillet wciągnięto czerwony szatan ZSRR w momencie przybycia A. Kosygina, który tam właśnie spędza ostatni dzień swojej wizyty we Francji. Cały ten dzień poświęcony jest na rozmowy z DE GAULLE.

Agencja France Presse podaje, że tzw. „wielka komisja” zbierze się 23 stycznia w Paryżu. Komisja utworzona została w czasie wizyty prezydenta de Gaulle’a w Związku Radzieckim. Jej zadaniem jest regulowanie podstawowych problemów współpracy francusko-radzieckiej w dziedzinie gospodarki, nauki i techniki.

Moda na zimę

KRÓTKI, lekko dopasowany płaszcz z czarnego materiału wytłaczanego we wzór tworzący skośną kratę, podbity białym „misiem” z którego również zrobiony jest kaptuszone. (CAF)

Sprawa rodezyjska dziś w Radzie Bezpieczeństwa

Londyn nadal forsuje ograniczone sankcje

NOWY JORK PAP. Dziś (w czwartek) o godz. 23 czasu warszawskiego w Nowym Jorku rozpoczyna się debata w Radzie Bezpieczeństwa na temat kryzysu rodezyjskiego. Jak wiadomo, z inicjatywą zwołania posiedzenia Rady wystąpiła W. Brytania po flaku rozmów, które przeprowadził premier WILSON z przywódcą separatystów rodezyjskich SMITHEM na pokładzie krążownika „TIGER”.

Głowicę „V-2” odkopano w NRD

BERLIN PAP. We wtorek w okolicy Magdeburga w NRD odkopano głowicę rakiety „V-2”. (Pociski „V-1” i „V-2”, których ładunek wybuchowy zawierał 2 tony niszczycielskiego materiału, kierowane były przede wszystkim na Londyn).

Głowicę odkopano na terenie magazynu amunicji. Rozbrojono tam m. in. 800 tys. granatów różnego kalibru oraz głowice torped i bomb lotniczych.

Zdaniem ekspertów, wydobyte wszystkie ładunki wybuchowe na tym obszarze wymagać będzie jeszcze co najmniej 2 lat intensywnych poszukiwań.

PIERWSZY mówcą na dzisiejszej sesji Rady Bezpieczeństwa będzie brytyjski minister Spraw Zagranicznych George BROWN. Oczekuje się, że BROWN zaproponuje podjęcie nowych ograniczonych sankcji wobec reżimu rodezyjskiego.

Zwraca się uwagę, że W. Brytania znajduje się pod silnym naciskiem wielu krajów (głównie afrykańskich) domagających się rozszerzenia zakresu sankcji, a przede wszystkim uzielenia ropy naftowej na liście towarów, którymi handel z Rodezją byłby zakazany.

Zdaniem Londynu, najsłabszym sztywnym środkiem wobec reżimu Smitha byłoby bojkotowanie eksportu rodezyjskiego.

W kołach poinformowanych ONZ przypuszcza się, że delegacja W. Brytanii zaproponuje embargo na dostawę ropy i produktów naftowych Rodezji Południowej, jednakże — podobnie jak dotychczas — sprzeciwi się krokowi, który zniosłby Republikę Południowo-Afrykańską do podporządkowania się temu embargo.

W WYWIADZIE dla korespondenta TASS przedstawiciel delegacji Związku Radzieckiego z Zimbabw (ZAPU), George SILUNDIKA, oświadczył w Nowym Jorku, że faktycznym celem ponownego zwrócenia się do Rady Bezpieczeństwa jest

niedopuszczenie do podjęcia rzeczywiście skutecznego kroku zmierzającego do usunięcia rasistowskiego reżimu Smitha. ZAPU oczekuje, że przedstawiciele krajów afrykańskich w Radzie Bezpieczeństwa zajmą zasadniczą postawę i będą domagać się użycia siły jako jedynego środka mogącego zlikwidować rasistowski reżim.

Zjazd delegatów Kółek Rolniczych rozpoczął obrady

WARSZAWA PAP. W Sali Kongresowej Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie rozpoczął dziś dwudniowe obrady III Krajowy Zjazd Delegatów Związku Kółek Rolniczych.

Na Zjazd przybyli m. in., serdecznie witani, przedstawiciele najwyższych władz partyjnych i państwowych: Władysław GOMULKA, Edward OCHAB, Józef CYRANKIEWICZ, Czesław WYCECH, Mieczysław JAGIELSKI, Józef TEJCHMA.

Nagły zgon gen. I. Ławrienowa

MOSKWA PAP. Agencja TASS donosi o nagłej śmierci generała — leżananta Iwana ŁAWRIENOWA. Nekrolog podpisał: Leonid BREŻNIEW, Aleksiej KOSYGIN, Nikołaj PODGORNÝ i Rodion MALINOWSKI.

Iwan Ławrienow był zastępcą członka KC KPZR, deputowanym do Rady Najwyższej ZSRR, członkiem Rady Wojennej — kierownikiem Zarządu Politycznego Wojsk Rakietowych o przeznaczeniu strategicznym.

Miliardy dolarów wydaje NRF na zbrojenia

BONN PAP. Dowództwo NRF zwiększa wydatki na zagraniczne zakupy nowych ro-

zdzajów uzbrojenia dla armii zachodniemieckiej.

Jak donosi dziennik „Frankfurter Allgemeine Zeitung” wydatki Bundeswehry na zakup broni i sprzętu wojskowego, a także na prowadzenie wojskowych badań naukowych sięgają obecnie gigantycznej sumy 60 miliardów marek (około 15 miliardów dolarów).

Są to przede wszystkim dotawy z wielkich koncernów przemysłowych USA. Według danych, jakie publikuje hamburskie pismo „Spiegel”, w okresie od 1961 do 1964 roku rząd zachodniemiecki nabył w Stanach Zjednoczonych broni i sprzęt wojskowy za 10,7 miliarda marek (około 2,5 mld dolarów).

Najpiękniejsza na podniebnych szlakach

PARYŻ. Bardzo przystojna 27-letnia blondyna Jacqueline Debu, która — jak stwierdza „France-Soir” — mogłaby z powodzeniem być modelką w domu mody albo sprzedawcą swej zębiny na ozdobne okładki planów lustrowanych, wybrała za wód pilota na samolocie pasażerskim i wkrótce zasiądzie u steru „Caravelle” lub „Boeinga”. Będzie to pierwsza kobieta — pilot w dziejach francuskiego lotnictwa cywilnego.

60 rocznica urodzin Marszałka M. Spychalskiego

6. XII. 1966 r. minister Obrony Narodowej, Marszałek Polski Marian Spychalski obchodził 60-rocznicę urodzin.

Na zdjęciu: życzenia składają delegacja górników. CAF

Podziękowanie

WSZYSTKIM, którzy przesłali mi życzenia i pozdrowienia z okazji 60 rocznicy urodzin, składam tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie.

MARIAN SPYCHALSKI

Dymisja rządu Słowenii

BELGRAD PAP. Jak podaje agencja TANJUG, rząd Słowenii, jugosłowiańskiej republiki związkowej, podał się w środę do dymisji. Przyczyną tej decyzji było odrzucenie przez Radę do Spraw Społecznych i Zdrowia parlamentu republikańskie go projektu ustawy o zwiększeniu udziału świadczeń pracowniczych w funduszu ubezpieczeń społecznych. Przedstawiając projekt ustawy, premier Słowenii Janko SMOLE postawił kwestię zaufania. Projekt został odrzucony 44 głosami przeciwko 11 przy 3 wstrzymaniu się. Zgodnie z konstytucją, ustawa odrzucona przez parlament nie może być ponownie przedstawiona wcześniej niż po upływie 6 miesięcy. Dymisja rządu Słowenii jest pierwszym tego rodzaju wypadkiem w powojennej historii Jugosławii.

Barbados — 122 członkiem ONZ

NOWY JORK PAP. Rada Bezpieczeństwa zalecała Zgromadzeniu Ogólnemu ONZ przyjęcie byłej kolonii brytyjskiej Barbados do tej organizacji międzynarodowej.

Barbados, niewielka wyspa na Morzu Karaibskim, licząca niecałe 4 mln ludności, ogłosiła niepodległość w dniu 30 listopada br.

Barbados będzie 122 z kolei członkiem ONZ.

„SOS — toniemy!”

„Iraklion” wzywa pomocy

LONDYN PAP. Pasażerski statek grecki „Iraklion” (10 tys. BRT) z 206 pasażerami i 65 członkami załogi na pokładzie znalazł się dzisiaj, 8 bm, rano, w obliczu katastrofy. „Iraklion”, który regularnie kursuje między portem na Krecie o takiej samej nazwie jak statek, a Pireus, opłynął w środę wieczorem z Iraklionu i dzisiaj o godz. 1 w nocy, kiedy znajdował się w pobliżu wyspy Falkonera, zaczął wysyłać sygnał „SOS — TONIEMY!”. Wkrótce potem sygnały radiowe zanikły.

Na miejsce wypadku pomyślnie z pomocą kilka statków. Z poprzednich informacji nadających z Iraklionu wynika, że do kadłuba prze-dostawa się woda.

Z bożaniego gniazda

STATKI NA WEJŚCIU:

M/S „BYDGOSZCZ” — z Afryki z drobnicą.
S/S „SOLDEK” — z Danii pod balastem.
S/S „BRYGADA MAKOWSKIEGO” — z Danii pod balastem.

STATKI NA WYJŚCIU:

M/S „LIWIEC” — do Londynu z drobnicą.
S/S „KIELCE” — do Danii z węglem.
S/S „SLAWNO” — do Danii z węglem.
S/S „JEDNOŚĆ ROBOTNICZA” — ze Swinoujścia do Danii z węglem.

MARYNARSKA „BARBURKA”

JAK CO ROKU marynarze ze statków Polskiej Żeglugi Morskiej, noszących nazwy kopalni, odwiedzili z okazji Dnia Górniczego Górnego Śląska. Delegacja 27 marynarzy odwiedziła 7 kopalni, wzięła udział w Centralnej akademii w Zabrze i spotkała się z górnikami.

Inwestycje SFBSiI w pięciolatce

260 mln zł na nowe szkoły

JAK JUŻ INFORMOWALISMY, wczoraj pod kierunkiem przewodniczącego Wojewódzkiego Komitetu Społecznego Funduszu Budowy

A. Łapicki powrócił z tournée po Izraelu

WARSZAWA PAP. Z 3-tygodniowego tournée po Izraelu powrócił znany artysta teatralny i filmowy Andrzej ŁAPICKI. W Jerozolimie, Tel-Awivie, Haifie i innych miastach wystąpił on 20 razy w monodramie „Sposób bycia” wg Kazimierza Brandysa.

Występy artysty spotkały się z bardzo serdecznym przyjęciem publiczności.

Szkół i Internatów, przewodniczącego PWRN Mariana ŁEMPIKIEGO odbyło się plenium WK SFBSiI. W obradach wzięli udział posłowie: J. KONKOLEWSKI i Z. KOŚCIJAŃSKA, sekretarz krajowego komitetu SFBSiI — J. WYSOCKI, przewodniczący PMRN — H. ZUKOWSKI oraz kierownik Wydziału Propagandy KW PZPR — B. KLIM CZYK.

Wyniki zebrań za okres od 1 stycznia 1966 do końca listopada br. omówił sekretarz WK SFBSiI — M. KLIK. Przedstawił on również projekt planu inwestycji ze środków społecznego funduszu na rok 1967. W Szczecinie wybudowane zostaną: szkoła podstawowa i szkoła dla dzieci głuchych oraz dwa przedszkola. Ponadto w województwie powstaną 3 ośrodki zdrowia, szkoła zawodowa i internat. Projekt planu zbiorowego na rok przyszły przedstawił członek Prezydium WK SFBSiI dr A. WARZECHA. W latach 1966–1970 WK SFBSiI dysponować będzie kwotą 260 mln zł, co pozwoli na realizację najważniejszych zadań inwestycyjnych w zakresie budowy szkół, placówek oświatowych i służby zdrowia. Na planum przedyskutowano szczegółowo plany finansowe świadczące na budowę szkół w roku przyszłym w poszczególnych powiatach.

Zabierając głos sekretarz Krajowego Komitetu SFBSiI J. WYSOCKI podziękował społeczeństwu województwa szczecińskiego za obywatelską postawę i dotychczasowe efekty zebrań. Poinformował on także o planach inwestycyjnych krajowego komitetu w roku 1967. Na ich realizację przeznacza się ogółem 1600 mln zł z funduszy tych rozpoczęcie się m. in. budowę 260 szkół podstawowych. Zebrani na wczorajszym plenium podjęli uchwale nakreślającą zadania WK SFBSiI na najbliższy okres. (Dyl)

Plenum KM PZPR

Temat — usługi komunalne

DZIŚ O godzinie 9 rozpoczęło się Plenum Komitetu Miejskiego PZPR. Obradom przewodniczył sekretarz KM — ST. BARTCZAK.

Plenum poświęcone jest ocenie realizacji uchwały Plenum KM PZPR z września 1963 r. w sprawie rozwoju usług komunalnych świadczonych na rzecz mieszkańców Szczecina.

Sprawozdanie z realizacji uchwały przedłożył dyrektor MZGKM — JAN PROCH.

(wit)

Obrady ZW ZMS

Jak żyją mieszkańcy hoteli robotniczych?

DZIŚ PRZED POŁUDNIEM ROZPOCZĘŁY SIĘ obrady Plenum Zarządu Wojewódzkiego Związku Młodzieży Socjalistycznej w Szczecinie.

Przedmiotem obrad jest ocena działalności ZMS w hotelach robotniczych.

NA PLENUM PRZYBYLI m. in.: kierownik Wydziału Młodzieży Robotniczej ZG ZMS A. GŁOWACKI, z-ca kierownika Wydziału Organizacyjnego KW PZPR w Szczecinie Z. GŁADKOWSKI, sekretarz KW ZS TURKIEWICZ, członkowie komisji młodzieży pracującej KW ZMS oraz aktywiści z zakładów pracy — działacze samorządów hotelowych.

W 27 największych hotelach robotniczych mieszka 2755

Po zderzeniu z „Nordlandem”

M/s „Kraków” w stoczni „Parnica”

WCZORAJ W południe przy nabrzeżu stoczni remontowej „Parnica” zacumował motorowiec Polskiej Żeglugi Morskiej m/s „Kraków”. „Kraków” doznał kolizji z norweskim 27-tysięcznikiem „Nordland” na redzie Flushing kolo Antwerpii. Polski statek stojący na kotwicy został staronowany przez Norwegia, doznał uszkodzenia stawy dziobowej, zgniecia kilku wręg oraz zerwania części nadburcia.

NA NASZYM ZDJĘCIU: Andrzej Kostyński pokazuje uszkodzony dziób „Krankowa”.

Fot. ST. CIEŚLAK

Posiedzenie Komitetu d/s Rolnictwa

WCZORAJ odbyło się planarne posiedzenie Komitetu do Spraw Rolnictwa przy KW PZPR. Obradom przewodniczył sekretarz KW J. ŁOCHOWICZ i kierownik Wydziału Rolnego KW J. WIECZOREK. W Plenum uczestniczyli m. in. kierownik sektora przemysłu spożywczego Wydziału Rolnego KC PZPR St. BEDNARSKI i pracownik Ministerstwa Przemysłu Spożywczego J. MIGDAŁ.

Poparcie dla walki narodu wietnamskiego

WARSZAWA PAP. Pod przewodnictwem prof. Stanisława KULCZYŃSKIEGO obradowało w środę w Warszawie rozszerzone Prezydium Ogólnopolskiego Komitetu Pokoju.

Zebrani wysłuchali referatu wiceprzewodniczącego OKP — prof. Jerzego BUKOWSKIEGO o aktualnej sytuacji międzynarodowej, ze szczególnym uwzględnieniem wojny wietnamskiej, sprawy nieinterferencji i bezpieczeństwa europejskiego.

Wysłuchano też relacji działaczy polskiego ruchu pokoju, którzy ostatnio uczestniczyli w międzynarodowych spotkaniach i konferencjach organizowanych z inicjatywy bądź przy współudziale OKP.

Zebrani uchwalili tekst listu do Narodowego Frontu Wyzwolenia Południowego Wietnamu, w którym z okazji rocznicy powstania frontu wietnamskiego braterskie pozdrowienia wraz z wyrazami niezłomnej solidarności i poparcia dla sprawiedliwej i bohaterkiej walki narodu wietnamskiego.

Chleb delikatesowy i powszedni

WE WROCŁAWIU buduje się nowy zakład piekarski, który m. in. będzie dostarczał tzw. „Knaekbrot”, czyli prostej miodowej, specjalny chleb turystyczny. W Warszawie z kolei powstaje zakład, który zajmie się produkcją pieczywa „Grissini” (paluszki do zup, lub wina) oraz „Slacksy” (też rodzaj paluszka). Bardzo to ciekawe, chleba luby jednak, aby przemyślni piekarzy uregulowali również sprawy związane z zapotrzebowaniem na chleb powszedni, bo jako żywo chrupiące kawałki pieczywa stają się rarytasem.

(K)

Ważne decyzje KERM

Rytmiczność produkcji

WARSZAWA PAP. Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów podjął niedawno decyzję zmniejszającą do zapewnienia prawidłowego i rytmicznego wzrostu produkcji przemysłowej.

W Bieszczadach zimowiska dla młodzieży

RZESZÓW PAP. W okresie tegorocznych zimowych na terenie Bieszczadów i Beskidu Niskiego zorganizowane będą zimowiska i obozy narciarskie głównie dla młodzieży. Wielezadanie stacji turystycznych zaręczało przedsiębiorstwo turystyczne „Ponion” dla studentów z różnych stron kraju. Wielezadanie stacji będą na zimowiskach i obozach narciarskich w dniach 27 grudnia br. — 4 stycznia 1967 r. Również dla młodzieży szkolnej i akademickiej organizuje Rzeszowski okręg PTTK zimowiska na Magurze Małostowskiej w Beskidzie Niskim.

Kat Warszawy Reinefarth musi być ukarany!

WARSZAWA PAP. Z wielkim oburzeniem przyjęli mieszkańcy stolicy wiadomość o umorzeniu w NPE „z braku dowodów winy” śledztwa przeciwko oświadczeniu katowi Warszawy — Heinowi Reinefarthowi. Dowodem jego winy dostarczało bowiem losy każdej warszawskiej rodziny i losy zburzonego miasta. W wtorek odbyły się w zakładach pracy stolicy wiece, podczas których zabierali głos świadkowie egzekucji przeprowadzanych na rozkaz Reinefartha. Świadkowie mordarstw dokonywanych nawet na dzieciach, liczących zaledwie kilka tygodni.

Bariery nie były zamknięte

Tragiczny wypadek na strzeżonym przejeździe kolejowym

BYDGOSZCZ PAP. Na strzeżonym przejeździe kolejowym w Kałmiennej koło Lubienia Kujawskiego pow. Włocławek, przejeżdżający przez tor samochod ciężarowy marki „Star 25” wpadł do rowu osobowy. Zranieni ciężko w wyniku wypadku kierowca „Stara” Lech Rybalek (zam. w Łodzi) i konwojent Marian Płocinicki zostali przewiezieni do szpitala miejskiego we Włocławku. L. Rybalek zmarł nie odzyskawszy przytomności, stan konwojenta jest ciężki.

Wstępne dochodzenia wykazały, że w chwili przejazdu pociągu bariery nie były zamknięte. Na miejscu przebiegała komisja PKP w celu zbadania przyczyn wypadku.

22 węzły zamiast 15

Czy zbudujemy „ekspresy” oceanów?

INŻYNIEROWIE ze szczecińskiego Oddziału Centralnego Ośrodka Konstrukcyjno-Badawczego Przemysłu Okrętowego podjęli ostatnio niezwykle ciekawą pracę. Rozpoczęli oni studia nad możliwością i opłacalnością zbudowania dla polskiej floty szybkich statków — „ekspresów” oceanów. W grę wchodzi statki o nośności 8/11 tys. DWT i szybkości 22 węzłów oraz statki o nośności 14 tys. DWT i szybkości 28–32 węzłów. Dla porównania przypomnijmy, że obecnie budowane statki tych wielkości dysponują szybkościami w granicach 15–16 węzłów.

Nowe statki byłyby wysoko automatyzowane, a także budowane w różnych wykonaniach, m. in. z ładowniami chłodzonymi bądź z ładowniami przystosowanymi do przewożenia pojemników. „Ekspresy” byłyby zatrudnione na dalekich liniach, miałyby także zapewnioną specjalną, szybką obsługę w portach przeznaczenia. Statki o nośności 14 tys. DWT projektowane byłyby z przeznaczeniem na Bałtyk i Wschód. Konstruktorzy z COKB mają również nadzieję zainteresowania tymi jednostkami armatorów zagranicznych. (wit)

Pogoda na dziś:

ZACHMURZENIE duże z rozproszonymi. Temperatura w granicach 0 st. Wiatry słabe z kierunków wschodnich.

z dnia
nadkrien

Rewelacje U Thanta

OGŁOSZONE w tygodniku amerykańskim „Newsweek” i potwierdzone przez sekretarza generalnego U Thanta rewelacje na temat dwóch okazji rokowani amerykańsko-wietnamskich, w 1961 i 1965, okazji za przepaszczony z winy Stanów Zjednoczonych wyjaśniają bardzo wiele. Wyjaśniają wiele, zwłaszcza po tym, kiedy Waszyngton wielokrotnie w ostatnich miesiącach wysuwał tw. propozycje pokojowe w sprawie Wietnamu i za każdym razem obarczał winą za nie dojdzie do rokowań — De mokratyczną Republikę Wietnamu.

DRW odrzucała te propozycje, uważając je za nie do przyjęcia w sytuacji, kiedy bomby amerykańskie spadają na północnowietnamskie miasta i kiedy wojska amerykańskie pustoszą Wietnam Południowy. Strona wietnamska twierdziła również, że propozycje USA są nieczyste i że stanowią jedynie chwyt propagandowy.

Te, co powiedziały U Thant, stały się dowodem na to, że w rzeczywistości amerykańskie tygodniki, pokazując dodatkowo, dlaczego Wietnamczycy uważali propozycje Waszyngtonu za bluff: wszak że ewidentnie wyrażali oni zgodę na nieoficjalne rozmowy, m. in. w stołecy Birmy. Dwukrotnie Stany Zjednoczone najpierw zwlekali z odpowiedzią, a potem udzielili odpowiedzi odmownej.

Co więcej, po tym, kiedy USA nie zgodziły się na spotkanie w Rangunie — rozpoczęło naloży na Demokratyczną Republikę Wietnamu. I jasne się stało, dlaczego odmówiono: plan bombardowania DRW był już zatwierdzony i nie mógł być odwołany. Prezydent Johnson od eskalacji wietnamskiej. Zadane wyniki ograniczenia i zakończenia konfliktu.

Z zaskakującą dyskrecją milczą na ten temat w amerykańskiej prasie. Znaczenie wyjątkowo było przecież zarzucenie rządowi DRW nie chęć do rokowań z amerykańską stroną. Wiedząc to, pod tym pretekstem rozszerzać wojnę. Tylko że takie, mówiąc parlamentarnie, przemienienie prawdy, nie popłaca na dłuższą metę. Widać to choćby z tego, że U Thant zdecydował się na naruszenie kanonów tajnej dyplomacji, aby dać świadectwo prawdzie. Można tylko żałować, że żaden polityk amerykański nie zdołał być na tyle odważny, aby uczynić to sam.

(Z. A.)

Zakaz gubernatora

GUVERNATOR stanu Kansas, William B. Avery, zabronił kręcenie wietnamskich scen do filmu „Zimna krew” (osnutej na nie prawdziwego opowiadania Trumaniana Capote, opisującego zbrodnię popełnioną na rodzinie farmera Cluttera) w więzieniu stanowym w Lansing. Oświadczając, że byłoby „wysokie nieprzyzwoite” dopuszczenie ekipy realizatorów filmu na teren więzienia, gdzie zabójcy rodziny Clutterów, Perry Smith i Eugene Hickock oczekiwali na egzekucję.

(m)

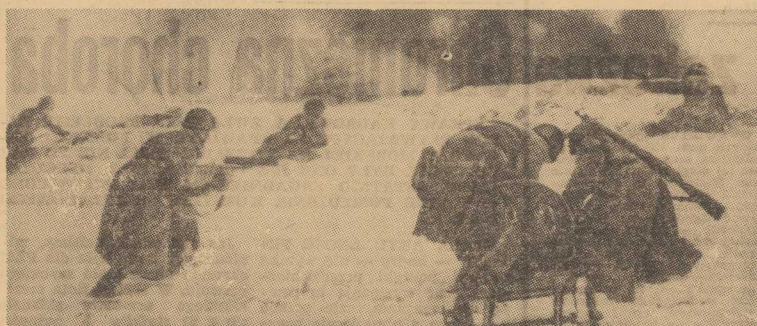
W ZNANYM londyńskim domu towarowym Selfridges podano się do dobrowolnego szczepienia przeciwko grypie 1400 sprzedawców. W ten sposób postanowiono zmniejszyć straty, jakie co roku wskutek absencji w pracy powoduje grypa.

NA ZDZĘCIU: szczepienia dokonywane metodą „bez igły”, która nie pozostawia śladów, przy pomocy specjalnego pistoletu.

CAF - Rozmysłowicz

Fiasko pod Moskwą (1)

„Za trzy tygodnie będę w Moskwie!”

W CZERWCU 1941 roku rozpoczynano agresję na Związek Radziecki w atmosferze powszechnej buńczuczności brunatnych bonzów i generałów. „Za trzy tygodnie będę w Moskwie!” — bez cienia wątpliwości oświadczył Hitler. Generałowie przytakiwali: marzenia Führera przywykli z góry traktować jako rzeczywistość.

Już w lipcu pojawiają się jednak pierwsze wątpliwości. W swych osobistych notatkach Goebbels pisze:

„Opóźnie biorąc, toczą się bardzo ciężkie i zacięte walki. Nie ma mowy o „spierze”. Reżim czerwonych zmobilizował naród. Do tego trzeba dodać nieprawdopodobny upór Rosjan... Dotychczas jednak wszystko odbywa się zgodnie z planem. Sytuacja nie jest krytyczna, ale poważna i wymaga natężenia wszystkich sił...”

Jesienią aura optymizmu i buńczuczności rozwiewa się coraz bardziej. Coraz rzadziej mówi się o „Blitzkriegu” i „zgodzie z planem”. Wobec olbrzymich strat ponoszonych na froncie wschodnim — dowództwo hitlerowskie musi zmienić swój czerwcowy sąd o przeciwniku i błędną ocenę zdolności bojowej Armii Czerwonej. Hitlerowski „Fall Barbarossa”, który przewidywał zajęcie jeszcze przed nadejściem zimy — Moskwy, Leningradu, Charkowa, Zagłębia Donieckiego i innych przemysłowych okręgów europejskiej części ZSRR, zaczyna trzeszczeć w szwach.

Naród radziecki i jego przywódcy rozumieli doskonale, że Moskwa — stolica Kraju Rad i miasto bliskie sercu każdego obywatela tego kraju, nie może wpaść w ręce wroga. Już od momentu napadu hitlerowców na Związek Radziecki rozpoczęły się systematyczne przygotowania do obrony stolicy. Tysiące młodych moskwiaków zgłaszało się na apel partii ochotniczo do szeregów zbrojnych obrońców.

Robotnicy z własnej inicjatywy tworzyli zbrojne oddziały i grupy bojowe, nad stolicą Kraju Rad zawiązała potężna sieć balonów zapo-

rowych, zorganizowano system obrony przeciwlotniczej, która sama sowała ataki lotnicze wroga (już od 1 lipca) — czyniła mało skuteczną.

Początkowo wojska niemieckie zamierzali przedrzeć się do Moskwy z marszu. Gdy latem Armia Czerwona udaremniła ten zamiar, rozpoczęto przygotowania do wielkiej ofensywy, która miała przynieść ostateczne rozstrzygnięcie.

Rozpoczęła się ona 30 września 1941 r. Od tego dnia przez ponad dwa miesiące Moskwa znajdowała się w centrum uwagi całego świata. Na przedpolach Moskwy toczyła się bitwa, której znaczenie strategiczne i moralne wykraczało daleko poza arenę frontu wschodniego.

Zmasowanemu atakowi nieprzyjacielskich czołgów i piechoty, wspieranych samolotami i ciężką artylerią — wojska radzieckie stawiały zacięty opór. O każdej podmoskiewskiej miejscowości toczyły się zacięte boje; wiele z tych miejscowości kilkakrotnie przechodziło z rąk do rąk. Radziecy żołnierze różnych rodzajów broni i mieszkańcy miast i osiedli w rejonie Moskwy wykazywali w tym okresie pierwszego natarcia wojsk nieprzyjaciela w kierunku Moskwy niebiałą wprost męstwo, poświęcenie i hart ducha. Ich przelana krew nie poszła na marne. W początkach listopada można było stwierdzić: pierwsza generalna ofensywa Niemców na Moskwę została wstrzymana.

Ale wstrzymanie hitlerowskiego naporu nie oznaczało jeszcze ostatecznego zwycięstwa. 3 listopada moskiewska „Prawda” pisała w artykule wstępnym:

„Musimy wyciszyć, wyczerpać, zdzielić i zniszczyć armie faszystowskie, pogrzebać na terenach podmoskiewskich nowe dywizje niemieckie. Mężną obroną ukończoną Moskwę wskazywać drogę do zwycięstwa wszystkim naszym wojskom walczącym na innych frontach wielkiej wojny narodowej. Taki jest głęboki sens toczących się i nadciągających bitew”.

Po przegrupowaniu swoich sił, w połowie listopada, na ośbisty rozkaz Hitlera wydał generałom, którzy z no-

wym natarciem chcieli wstrzymać się do wiosny, niemieckie armie rozpoczęły nowe uderzenie w kierunku Moskwy.

Według nowych planów, przy pomocy artylerzystów pocisków i bomb lotniczych, radziecka stolica miała być obrócona w perzynę, a okrajone wojska radzieckie i ludność pozostawione możliwości kapitulacji.

Początek drugiej „generalnej ofensywy” na niektórych odcinkach, gdzie udało się Niemcom uzyskać pewną przewagę liczebną wojsk i sprzętu bojowego, wróżył im powodzenie. Każdy jednak niemiecki atak spotykał się ze zdyscyplinowanym przeciwdziałaniem, które przynosiło sukcesy Czerwonej Armii.

W początkach grudnia sytuacja wojsk najedźdźczych była już przesądzona. Dowódca jednej z armii niemieckich generał von Kluge pisał 4 grudnia w swym raporcie do dowództwa Grupy Armii „Srodek”.

„Zdolność bojowa 57 i 70 korpusu tak dalece się obniżyła, że pod względem operacyjnym nie mają one już żadnego znaczenia. Straty w ludziach są wręcz kolosalne...”

Tak było także w innych armiach niemieckich, które miały defilować przed Führerem na zwycięskiej paradzie w Moskwie. Dowództwo niemieckie musiało uznać, że ich wyprawa na Moskwę zakończyła się fiaskiem.

Zwycięstwo w bitwie pod Moskwą zakończyło pierwszy, najtrudniejszy etap wojny Związku Radzieckiego z faszystowskimi Niemcami. 13 grudnia z komunikatu Radzieckiego Biura Informacyjnego świat dowiedział się o załamaniu się niemieckiego planu okrążenia i zdobycia Moskwy.

Sześć dni przed ogłoszeniem tego komunikatu Armia Czerwona rozpoczęła drugi etap bitwy pod Moskwą: przewatarytowało rycło miało przekształcić się w odrębne natarcie na zachodnim, moskiewskim kierunku.

MACIEJ SIEJAK (ZAP)

Zbrodnia stulecia (2)

LISTE ZGONÓW otwiera TOM HOWARD, ongiś adwokat Ruby'ego. Zmarł na atak serca. Dalej dwóch dziennikarzy: BILL HUNTER — zastrzelony w czasie jakiegoś przypadkowej awantury w komisariacie policji w Kalifornii oraz JIM KOETHE z „Dallas Times Herald” — zamordowany przez nie zidentyfikowanego osobnika. Wszyscy trzej przesłuchiwalni tajemniczego mężczyzny, który dzielił miał nie szkanie z zabójcą Oswalda — Rubym.

W „nieszczęśliwym wypadku” na Florydzie ponosił śmierć HANK KILLAM. Twierdził on, że zane mu są powiązania Ruby'ego z Oswaldem. W „wypadku samochodowym” w Teksasie zginął bardzo ważny świadek, LEE E. BOWERS. Zznał on m. in., że widział błysk wystrzału z wieży kolejowej, stojącej na ubożu i niedaleko w tyle za budynkiem, z którego strzelał miał Oswald. Tragicznie zginęła też

cerka z nocnego klubu należącego do Ruby'ego — JANE MOONEY: „powiesiła się” w celi, w areszcie w Dallas, krótko potem jak poświadczyła alibi mężczyzny, którego oskarżono o strzelanie do jednego ze świadków Komisji Warren. Dnia 9 listopada br.

— jak doniosła prasa — zabić miał jeszcze jeden ze świadków, który najechał na świd... Czy w tych okolicznościach można się dziwić, że ci, którzy w sprawie zabójstwa prezydenta Kennedy'ego mieli coś do powiedzenia — wolą milczeć?

Umarli nie mówią i nie skłaniają do zeznań. I nie będzie paradoksem stwierdzenie, że zabójca Oswalda, Ruby, winien dziękować policji, że od trzech lat trzyma go w więzieniu,

Korespondencja z Londynu

O MANII psychoanalizy w Stanach Zjednoczonych wiedziałam. Wystarczy przeżyć byłe czasopismo amerykańskie, byłe powieści współczesnego pisarza, wystarczy obejrzeć byłe sztuki amerykańskie go dramaturga, by popaść w zdumienie nad utajonymi chorobami psychicznymi, które trapią współczesne społeczeństwa, i by natychmiast doszukiwać się tych schorzeń u siebie.

Europa, jak dotąd, broń się dzielnie przed zalewem i wpływem tej postfreudowskiej manii doszukiwania się w każdym ludzku czy nieświadomych pobudek płynących z urazów dzieciństwa. Jakież więc było moje zdziwienie, gdy podczas ostatniego swojego pobytu w Londynie, u skądinąd niezwykle przelicznych angielskich znajomych zastąpiłem kolejną manię, tym razem typu pop-psychologii. Popprzednio byli to Bealesi. Oczywiście, wtedy mania ogarnęła młodsze pokolenie rodziny, dwie dziewczynki, które małżonkowie na kolanach, ramionach, piórnikach czy na ścianach — nazwiska, urywki piosenek — oraz podobny zeszłoty. Teraz dzieci spokojnie były jak trusie, za to szal ogarnął rodziców.

Zmieniam im szkołę i oznajmiam moją angielską znajomą: — To nas rujnuje (szkoły w Anglii są bardzo drogie), ale... Czy poprzednia była zła? — przerwałam. Wiedząc, że dzieci chodziły do ekskluzywnych, żeby nie powiedzieć, snobistycznych, starannie wybranych szkół, zapytałam: — Nie, tylko okropnie przestraszała. Tam po prostu, tylko uczono — odpowiadała z nutką powątpienia w głosie moja angielska znajoma.

— A w tej, co robisz? Stosujesz psychoanalizę. Każdą mową dwójki wiesz, że każda na język przyniesie; i każde dzie-

Mania czy lekarstwo?

cko uczy się tylko tego, na co ma ochotę. Zadnego przymusu. Zadnego obowiązku. Rola nauczyciela sprowadza się do obserwacji tego, co dziecko robi, i wysuwania stań wniosków o jego zainteresowaniach i skłonnościach. W ten sposób dziecko usiłuje się w przyszłości od kompleksów, złości, nerwicy, Ustrzeże się od alienacji...

Jest prawda, niechęć do wielkich skłupisk miejskich chorób, czy półchorób psychicznych kręży wia się w tempie równym chorobom wietnamskim. Podobno jest to cena płacona za cywilizację. Przyśrodek wykaże. Na razie jednak schorzenia psychiczne, niemożność dawania sobie rad, w życiu prywatnym, społecznym, miejscu pracy stanowią wielką niewiadomą. Niewiadomą, co do przyczyn, diagnozy i środków zaradczych. Psychologia jest nauką młoda i samą poważnie myślącą psychologii przynajmniej, że wiele jeszcze w niej niejasnych.

rotek cały ten wielki psychoanalityczny ruch amatorski, cała ta ankieta (Czy paraliż się przedzieli przez ulicę? Czy pani lubi kolor zielony?), na podstawie prostych pytań wysnuwano daleko idących wniosków, wydnie się może nie pachnieć bzdurą, niekiedy świadoma szarlataneria.

Z drugiej jednak strony, całkiem niezależnie od tej psychologii psychoanalizy, idą poważne badania nad zaburzeniami psychicznymi, nad ich związkami przyczynowymi z chorobami ciała, nad wyciecz rzeczowych dowodów na to, że wiele chorób układu trawiennego ma swoje źródło w nerwicy psychicznej. Czyli — co w tym jest? Oby medycyna ramię w ramię z psychologią znalazły na to remedium! Oby przyszłość przywróciła zachowaną harmonię między ciałem i duchem! Ewa BERBERYUSZ

gdyż na wolności mógłby struś się niewiarygodnymi jarami albo wpaść pod samochód na jednej z ruchliwych ulic w Dallas, gdzie o wypadek nie trudno...

Wiele niejasności kryje jeszcze tragedia z Dallas. Sprawa zabójstwa stulecia nie jest jednak sprawą zamkniętą. Być może, że jedna z najbliższych kampanii wyborczych o miejsce w Białym Domu otworzy

Kurtyna jeszcze nie zapadła

usta tym, którzy z kulis zbrodni będą chcieli ukuć polityczny oręż. Być może. Jedno wszakże już dzisiaj wydaje się nie ulegać wątpliwości: fakt, że Oswald nie był jedynym strzelcem. I to jest prawda, której nie udało się zatuzować. Prezydent Stanów Zjednoczonych nie padł z ręki maniaka — padł ofiarą konspiracji. Kurtyna jeszcze nie zapadła — tragedia amerykańska trwa.

JERZY ŁOPUSKI

Plaga ciągle nie rozpoznana...

Żółtaczka zakaźna

DLACZEGO np. w takiej Belgii zapada na żółtaczkę zakaźną 3 osób na 100 tys. ludności, podczas gdy w Polsce — przeciętnie aż 400? Dlaczego, poza naszym krajem, rejestrują wysoki procent zachorowań Jugosławia, NRD, Węgry, CSRS, Rumunia, ZSRR, Szwecja, Finlandia, USA, a w innych krajach te sprawy przedstawiają się o wiele łagodniej? Skąd biorą się te różnice, skoro wirusowe zapalenie wątroby (w skrócie zwane WZW) występuje we wszystkich klimatach i w każdej szerokości geograficznej?

Trudno odpowiedzieć na te pytania. Przyczyny tego schorzenia nie są dotychczas dokładnie znane. Wprawdzie wiadomo, że ma ono wirusowe tło, ale już rozróżnianie dwóch jego postaci: nagminnej i uszczepiennej, przychodzi z dużym trudem. Nie wia- domo również, czy to jeden wirus jest winowajcą — w obu postaciach schorzenia, czy też istnieją dwa różne wirusy.

TYMCZASEM w Polsce choruje na żółtaczkę co roku 50-70 tys. osób, do tego — jak stwierdza lekarze — choro- ba trwa coraz dłużej i powoduje coraz większe komplikacje. Ba, mówi się już o konieczności rehabilitacji sanatoryjnej (na którą m. in. na- stawiło się Długopole), intensy- wności wiaza ok. 80 proc. scho- rzeń watroby z przebiegiem żół- taczki zakaźnej, powikłania dotyka i innych narządów. I znowu niejasna sprawa: dla- czego u jednych chorych za- palenie watroby przechodzi bez śladu, a u innych powo- duje dolegliwości, ciągnące się nieraz przez całe życie?

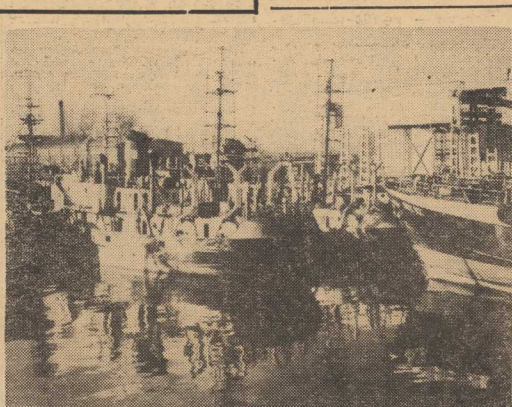
WZW atakuje najczęściej dzieci i młodzież, a z grup zawodowych najbardziej na- rażona jest na nie... sama służba zdrowia. Chorobę echu je pewna sezonowość: najwię- cej zachorowań odnotowuje się sienia, od września do grud- nia. Co kilka lat następuje nagły „skok”: mieliśmy praw- dziwą epidemię żółtaczki za- kaźnej w 1963 roku — podobno należy spodziewać się nastie- pnia w 1969 roku. Co gorsze, środki profilaktyczne nie ro- kują poprawy, zwłaszcza że izolację chorego od otoczenia przeprowadza się wówczas, kiedy choroba jest rozpozna- na, tymczasem zaś chory za- każe je o wiele wcześniej.

JAK WIDAC, wiele czynni- ków może traktować WZW ja- ko zło społeczne i nadeje mu range problemu światowego. Mobilizuje ono pracowników uczonych na całym świecie. Trudności badawcze polega- ją m. in. na tym, że wirus żół- taczki zakaźnej ślisko zaadap- tował się do ustroju ludzkie- go i nie daje się wyizolować w ustroju zwierząt doświad- czalnych. To co wiemy o właściwościach wirusa, oparte jest na obserwacjach epidemiolo- gicznych i na badaniach ochot- ników. Są to mikroskopijne stwory — odporne na zamra- żanie, nagrzewanie, promienio- wanie radioaktywne i w ogóle na wszystko co niszczy drobnio- zycy.

W szeregach się WZW naj- ważniejszą rolę odgrywa kon- takty między chorymi a jego zdrowym otoczeniem. Dzieci zakażają się poprzez pokarm, dotykany brudnymi rękami. W wieloletnich rodzinach, w zagęszczeniach mieszkani- ch, przy braku wodociągów i ka- nalizacji, łatwo jest o zakaże- nie kontaktowe. Wirus żół- taczki zakaźnej jest odporny na zachorowalność notują rów- nież kraje o dobrych warun- kach sanitarnych! Choroba praktycznie nie przeżywa- de pitną, produkty żywnościo- we, może za pośrednictwem much. Ludność wiejska na ogół jest w mniejszym stopniu narażona od miejskiej, nato- miast lokalne epidemie na wsi wykazują rzadko spotykane w miastach natężenie: zdarza się, że choruje czwarta część wsi!

To, że nie wszyscy ulegają zakażeniu, ma m. in. do- swoistej odporności, prawdo- podobnie wytworzonej na prze- bytym w dzieciństwie, a nie rozpoznany WZW.

W ŚWIETLE przytoczonych danych może się wydawać, że dzisiejsza medycyna jest wo- bec tej plagi bezsilna. Tak nie jest. Wiele ma tu do powie- dzenia zwłaszcza służba san- epid. Można bowiem oddzia- ływać łagodząco na przebieg epidemii — można wcześniej wykrywać i rozpoznawać scho- rzenie, nawet w postaciach nietypowych. Można zwrócić specjalną uwagę na dzieci i ich opiekunów, na pracow- ników wodociągów, zakładów żywieniowych, no i przede wszystkim na krwiodawców i samą służbę zdrowia. Wywi- dy epidemiologiczne pomagają wykrywać źródło i sposób za- każenia, szerzenie oświaty sa- nitarnej wśród ludności w du- żym stopniu pomaga je zwal- czać. Ważnym zagadnieniem jest wprowadzenie przy inie- kcyjnej sprężu do jednorazo- wego użytku, bowiem wy- jaławianie go nie jest łatwe, wymaga temperatury 160 st. C przez co najmniej godzinę. Myśli się więc w resorcie zdra- wia o centralnej sterylizacji sprzętu iniekcyjnego. W. K.

OSTATNIO w Gdańskiej Stoczni Remontowej przebywało na kuracji 28 jednostek, z których większość przechodzi re- monty. Były wśród nich m.in. polski drobnicowiec m/s „Ja- nek Krasicki”, radziecki zbiornikowiec „Baldone” i fiński frachtowiec m/s „Roine”.

Na zdjęciu: trawlerzy rybaccie podczas remontu w Gdań- skiej Stoczni Remontowej.

(CAF — Błażewicz)

Ekonomia na co dzień

Stoleczny eksperyment i terenowe szanse

I ZNOW OKAZAŁO SIĘ, ŻE CENTRALNY DOM TOWA- ROWY W WARSZAWIE ma tzw. handlowy nos. Tuż przed sezonem świątecznym i karnawalem, stoleczny CDT uru- chomił nowy dział pod nazwą: „EXCLUSIV”. Dział ten za- prezentował luksusową konfekcję męską: najmodniejsze garnitury męskie i smokingi, jesionki i dyplomatki, eie- gancie spodnie i szalowe koszule.

Wszystkie wyroby są z najlepszych tkanin, a przy tym — znamie- ne — po cenach wcale niedużo wyższych od normalnych. Ubranie kosztuje np. średnio 2 tys. zł, płaszcz ok. 1800 zł. Obowiązuja wy- łącznie krótkie serie. Przewidziano odmienne fasony dla panów o róż- nej sylwetce. To, co oglądaliśmy na inauguracyjnej rewii istotnie uzasadnia nazwę nowego działu. I kto wie, czy pełen inwencji CDT, idąc dalej po linii swych dotychczasowych eksperymentów, nie przekształci się z czasem w pierwszy w Polsce dom towarów naj- wyższego standardu.

DOBRE, że CDT podtrzymuje honor stołecznego handlu, że jest ambitny i że ma szczęśliwą rękę. Ale jeszcze lepiej byłoby, gdyby przykład jego promieniował i na wojewód- kie miasta. Bo stolica jest daleko, a w innych miastach róż- niewieź nie brak amatorów luksusowej odzieży. Czy więc coś podobnego nie udałoby się zorganizować również u nas? Rozmawialiśmy w tej sprawie z dostawcami, którzy zaopar- ty są na CDT. Oczywiście, od reki nie da się zabić. Dział „Exclusiv” montowano 4 miesiące i czas ten trzeba chyba uznać za rekordowy jak na taką imprezę. Ale na przyszłość?

W zakładach bytomskich słynnych ze swych garniturów powie- dziano nam, że w przyszłym roku ruszy nowy oddział fabryki w So- snowcu, w początkach 1969 r. W tarnowskich Górach, a w drugiej połowie roku w Dąbrowie Górniczej. W sumie kombinat będzie wte- dy szyl ok. 800 tys. ubrań.

Zakłady Próchnika — wielki specjalista od płaszczy i patroni- zerzenia producentów i okryć męskich — coraz mocniej opiera się na pomocy spółdzielni im. Lewartowskiego i na fabryce w Glicho- lazach.

Są więc warunki i klimat dla rozszerzenia produkcji wy- sokiej jakości. Czy nasze domy handlowe potrafią je okoli- ność zdyktować w ten właśnie sposób, żeby stworzyć dział- ly extra odzieży, żeby tym nie jako zmobilizować przemysł, a nabywcom ułatwić zakup eleganckiego ubrania? Gra jest- waria świeżki. (f)

Ludzie i statki ①

Chroniczna choroba — niedobór

SPRAWY KADROWE, A ZWŁASZCZA PROBLEMY ZA- ŁÓG PLYWAJĄCYCH SA STAWIANE W POLSKIEJ ŻE- ŁUGÓB MORSKIEJ NA PORZĄDKU DNIA NIE PO RAZ PIERWSZY. BYŁY ONE JUŻ WIELOKROTNIENIE DYSKUTO- WANE, OSTATNIO ZAGADNIENIOM TYM POSWIECONO PLENARNE POSIEDZENIE KOMITETU ZAKŁADOWEGO PZPR.

STAŁA AKTUALNOŚĆ TE- MATU — kadry — nie wynika ze złej polityki przedsiębior- stwa, choć występują tu pew- ne niedomagania, ale przede wszystkim z niezmienne bur- liwego rozwoju przedsiębior- stwa, szybkiego wzrostu tona- żu oraz nowoczesności nowych statków. Potrzeby kadrowe flo- ty są specyficzne, fachowców- nawigatorów i mechaników kształca bardzo nieliczne szko- ly. Co ważniejsze oprócz okre- ślonego zasobu wiedzy officer- PMH i marynarz muszą mieć określony staż pływania na określonych statkach i liniach.

Jak już powiedzieliśmy, mi- nione pięćdziesiąt lat dla PZM okresem niezmienne szybkiego rozwoju. W 1961 r. flota szcze- cińskiego armatora składała się z 67 statków o nośności 255 tys. DWT, a na koniec 1965 r. PZM dysponowała już flotą składającą się ze 100 stat- ków o nośności 445 tys. DWT. Przewozy wzrosły w analogiz- nym okresie z 5157 tys. ton, do 7750 tys. ton. Do eksplo- tacji wchodziły coraz nowocze- śniejsze jednostki o bardzo skomplikowanych urządze- niach, w związku z czym war- tość majątku na jednego zatru- dzonego wzrosła w latach 1961 — 1965 z 500 tys. zł do 980 tys. zł. Tylko w bardzo nie- licznych galeziach przemysłu na jednego pracownika przypa- da tak ogromna wartość powie- rzzonego majątku społecznego. Odpowiedzialność więc ogrom- na, nie tylko za jak najlepsze wykorzystanie tego mienia, ale także za jego całość i bezpie- czeństwo, tym bardziej, że pra- ca na morzu jest związana ze stałym ryzykiem.

Wzrost liczby statków i to- nażu pociągnął oczywiście wzrost zatrudnienia w załogach pływających PZM. Jeżeli w 1961 r. na statkach pracowały 1862 osoby, to na koniec 1965 roku zatrudniano już ponad 3,5 tys. osób. Wzrost zatrudnienia wyniósł więc prawie 100 proc. O tyle wzrosło zatrudnie- nie, w istocie przyjęto je- dnak do załóg pływających PZM w milionym pięćdziesięciu prawie 3 tys. osób, gdyż po- nad 1200 pracowników zosta- ło zwolnionych lub odeszło na własną prośbę.

Mimo tak znacznego przyro- stu zatrudnienia, PZM w cią- gu całego minionego pięciole- cia borykała się z niedoborem kadrowym, zwłaszcza w dziale officerów. W poszczególnych la- tach brakowało od 61 do 182 officerów do pełnej obsady sta- nowisk na statkach.

Trudności kadrowe Polskiej Żeglugi Morskiej brały się sta- d, że szcześcińska PSM do 1965 r. jeszcze nie wypuściła absolwentów, natomiast absol- wenci gdyńskiej PSM byli kie- rowani do pracy w PLO. Na- pływ kadr officerskich był więc minimalny, odbywał się jedy- nie drogą awansów z niższych stanowisk na wyższe oraz drogą przechodzenia z innych przedsiębiorstw. Ale jak już stwierdziliśmy awansować ofi- cera można jedynie wówczas, jeżeli ma on wypływany o- kreślony czas na pewnych ty- pach statków i pewnych zasie- gach. Takie są przepisy. Awan- se oraz przyjmowanie ludzi z innych przedsiębiorstw nie mogły więc zaspokoić potrzeb szcześcińskiego armatora, wobec czego szukano wyjścia w t. zw. „uprawieniach”. Władze mors- kie mogły wydawać w pew- nych określonych przypadkach zezwolenie officerom niższych stopni na pełnienie wyższych funkcji na statkach. Jest to jed- nak półśrodek, nie rozwiązu- jący problemu, łagodzący jedy- nie trudności. Prowizorka ta miała zresztą swoje ujemne skutki. Oprócz globalnego wzrostu tonażu floty szcześci- skiej, następował wzrost tona- żu poszczególnych statków, do eksploatacji przekazywano już 24 tysięczniki, wobec czego wzrósł średni tonaż w DWT na jedne- go członka załogi. Na jednost- kach typu „Ziemia Szczęściń- ska” na jednego marynarza przypada już do 500 DWT. Sta- tki są bardziej nowoczesne, co- raz bardziej skomplikowane u-

rządzenia nawigacyjne montuje się i na jednostkach budowa- nych w kraju i kupowanych za granicą. Następowo więc zjawisko rozwarcia nożyce mię- dzy poziomem technicznym statków a zasobem wiedzy i doświadczenia kadry pływają- cej, zwłaszcza officerskiej.

Tak sytuacja przedstawiała się w poprzednim pięcioleciu. Analiza sytuacji kadrowej na- szego armatora była potrzeb- na do podjęcia najbardziej pra- widlowych wniosków na obec- ne pięćdziesiąt lat. O perspekty- wach w następnym artykule.

A. KILNAR

Piwnice win szlachetnych

W BYŁYCH fortach toruń- skich wybudowanych w 1839 roku, mieszczą się obecnie Centralne Piwnice Win Import- towanych. Szlachetne wina gro- nowe znalazły tutaj idealne warunki, sprzyjające dojrze- waniu. Około 40 gatunków z Jugosławii, Włoch, ZSRR, We- gier, Bulgarii, Grecji i Tuni- su rozlewa się tu rocznie do około 9 milionów butelek. Co- druga więc butelka wina z importu przechodzi przez to- rurskie piwnice. W roku bieżą- cym zakład wzbogaci się o no- wy oddział technologiczny, wy- posażony w prototypowe urzą- dzenia krajowe, umożliwiające znaczne przyspieszenie okresu leżakowania win przy zacho- waniu wszystkich walorów ja- kościowych. Podobne urzęd- nia mają tylko Włosi i Fran- cuzi.

NA ZDJĘCIU: starszy tech- nolog mgr Janusz Łopuszański czuwa nad jakością pro- duktu.

CAF — Gill

Uniwersytet dla niewidomych

ŁÓDŹ PAP. W Łodzi rozpo- czął działalność pierwszy w kra- ju uniwersytet powszechny dla niewidomych, którego słucha- czami jest ok. 100 pracow- ników Spółdzielni Inwalidów im. 19 stycznia. Na odbywających się dwa razy w tygodniu za- jeściach będą się oni zapoznawać z wybranymi zagadnieniami z zakresu literatury i sztuki, hi- storii, ekonomiki, a także tea- tru i filmu. Dla potrzeb słu- chaczy spółdzielnia zakupiła magnetofony. Wykłady utrw- alone na taśmach pozwolą słu- chaczom lepiej i gruntownie- opanować przerobiony mate- riał.

Te nowatorskie formy pra- cy podjęło Towarzystwo Wiedzy Powszechnej w Łodzi.

W jubileuszowym plebiscycie „Przeglądu”

„Kurier” typuje „polskie błyskawice” — Irenę Kirszenstein i Wiesława Maniaka

„PRZEGLĄD SPORTOWY” OGŁOSIŁ OTWARCIE TRADYCYJNEGO, 30 JUŻ PLEBISCYTU NA NAJLEPSZYCH SPORTOWCÓW POLSKI, ZAPRASZAJĄC DO UDZIAŁU W NIM SWOICH CZYTELNIKÓW, ORAZ REDAKCJE GAZET. ODPOWIADAJĄC NA APŁ KOLEGÓW Z „PRZEGLĄDU” DZIAŁ SPORTOWY „KURIERA” WYTYPOWAŁ WŁASNĄ „DZIESIĄTKĘ” NA JLEPSZYCH ZAWODNIKÓW I ZAWODNICZEK W BIEŻĄCYM ROKU, KTÓRA PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

Związkowcy radzą

DZIS o godzinie 11 w sali konferencyjnej WKZZ przy ul. Małopolskiej rozpoczęło się plenarne posiedzenie Wojewódzkiej Rady Ogólnozwiązkowej Federacji Sportu, Wychowania Fizycznego i Turystyki. Jednym z tematów będą wniosek wypływające z narady związkowego aktywu sportowego w Tardzie.

IV Ogólnopolska Spartakiada w sportach zimowych

ZAKOPANE PAP. W nadchodzącym sezonie zimowym, najważniejszym wydarzeniem sportowym w kraju będzie IV Ogólnopolska Spartakiada w sportach zimowych. Jej program przewiduje: 24-27 lutego 1967 — jazdę szybką na lodzie w Zakopanem, 24-28 lutego — sanki w Krynicy, 1-5 marca — narciarskie konkurencje klasyczne i alpejskie w Zakopanem, 6-12 marca — hokej na lodzie w Nowym Targu i w Krynicy.

Główna miejscowość spartakiady będzie Zakopane i tu m. in. umiesci się centralne biuro prasowe. Oblicza się, że we wszystkich konkurencjach tej wielkiej imprezy weźmie udział około 1 200 zawodników i zawodniczek.

Trudności przed meczem rewanżowym bokserów z ZSRR

TRENER FELIKS STAMM MA SPORO TROSK przed rewanżowym meczem o bokserski Puchar Europy ZSRR — POLSKA, który rozegrany zostanie „na raty” w dniach 18 i 19 bm. w Rydze.

„Nieomal wszyscy dziennikarze, a również wielu entuzjastów boksu, którzy obserwowali w telewizji pierwszy mecz o Puchar Europy między Związkiem Radzieckim i Polską — powiedział trener Stamm przedstawicielowi redakcji sportowej PAP — wypowiedzieli się negatywnie o przygotowaniu naszego zespołu do tego trudnego spotkania. Nie przeczę, że wiele z tych wypowiedzi było słusznych. Trzeba jednak wyjaśnić, jakie były przyczyny, że niektórzy nasi pięściarze byli w nie najlepszej formie. Nie wszyscy wytypowani na zgromadzenie przygotowawcze stawili się w COPO w terminie. Nie więc dziwnego, że potem zabrakło im kondycji. Niestety, jeszcze gorzej przedstawia się sytuacja w chwili obecnej. Aż 6 zawodników przewidzianych do reprezentacji nie stawiło się dotychczas w Cetinewie. Są to: Wichman, Gałuszka, Kudła, Jarosz, Rudkowski i Adamczyk. Czy w takich warunkach można przygotować odpowiednio zespół? Kluby nie przywiązują wagi do ważności tego spotkania i w sposób lekceważący traktują zarządzenia PZB w sprawie punktualnego przyślijania wyznaczonych zawodników na zgromadzenia. Najlepszy dowód, że w dniu 29 listopada, kiedy rozpoczynało się zgromadzenie w Cetinewie, pojawiło się tylko 2 zawodników!!

Niestety, w dwóch waga, a mianowicie w piórkowej i lekkiej, nie mamy odpowiednich kandydatów na wyjazd do Rygi. Nie stawił się przewidziani do reprezentacji Kudła i Jarosz i dlatego trzeba będzie z konieczności wypróbować nowych zawodników. Pod uwagę w wadze piórkowej brany jest ułatunowany Waszkowski z warszawskiej Legii. Nie rozwiązana jest nadal obsada wagi ciężkiej. Kandydują do niej Filipiak z Zawiszy i Jankowiak z warszawskiej Legii. Ustalenie składu przewidujemy na ostatnie dni przed wyjazdem — powiedział na zakończenie Feliks Stamm.

Historia dotychczasowych 29 plebiscytów wskazuje, iż czołową rolę odgrywali w nich przedstawiciele lekkoatletyki, zwyciężając 18 razy, przed pięściarzami (3 zwycięstwa), szermierkami i tenisa (po 2), gimnastykami, narciarstwem, podnoszenia ciężarów i wioślarstwem (po 1). Swego rodzaju rekordzistą plebiscytu jest STANISŁAW WALASIEWICZOWNA — 4 zwycięstwa, której być może zagrozi znakomita kontynuatorka jej sukcesów, zwyciężczyni plebiscytu w roku ubiegłym i pewna kandydatka w roku bieżącym, Irena Kirszenstein. (ms)

Tragiczny wypadek piłkarzy Benfiki

LIZBONA. Niezwykły wypadek przydarzył się piłkarzom mistrza Portugalii Benfiki. Wypadek ten, dla jednego z zawodników zakończył się tragicznie. W czasie kąpieli w basenie klubowym zawodnicy porażeni zostali z nie ustalonych dotychczas przyczyn prądem elektrycznym. Łącznik Fernandes poniósł śmierć. Eusebio, filar narodowej jedenastki Portugalii oraz 5 innych graczy doznało tylko szkocki. „Nie grozi im żadne niebezpieczeństwo” — stwierdza w wydanym komunikacie kierownictwo klubu.

Piłka nożna Puchary, puchary...

MISTRZ Szkocji Celtic Glasgow awansował do ćwierćfinału Klubowego Pucharu Europy zwyciężając w rewanżowym meczu FC Nantes 3:1.

PIŁKARZE praskiej Dukli pokonali w rewanżowym spotkaniu 1/8 finału Klubowego Pucharu Europy mistrza Belgii — Anderlecht 2:1. Dukla, która wygrała również pierwszy mecz 4:1 awansowała do ćwierćfinału rozgrywek.

W PIERWSZYM meczu 1/8 finału piłkarskiego Klubowego Pucharu Europy mistrz Holandii Ajax pokonał angielski zespół Liverpool 5:1. Spotkanie rewanżowe rozegrane zostanie 14 bm. w Liverpoolu.

HISZPANIA pokonała w eliminacyjnym meczu mistrzostw Europy Irlandię 2:0.

Zwycięstwo Rumunii w Tel Avivie

PIŁKARSKA reprezentacja Rumunii pokonała w towarzyskim spotkaniu między państwowym reprezentacją Izraela 2:1.

Sejmik sprawozdawczo-wyborczy SKS Arkonia

W NAJBLIŻSZĄ SOBOTĘ o godz. 11 w sali konferencyjnej Komendy Wojewódzkiej MO przy ul. Małopolskiej odbędzie się sejmik sprawozdawczo-wyborczy delegatów sekcji stożniowo-gwardyjskiego klubu ARKONIA. Sprawozdanie za okres minionej 4-letniej kadencji przedstawił prezes klubu plk. Michał CHLEWICKI.

KONFERENCJA dokona określenia kierunków działania według proponowanego tekstu: „Stożniowo-gwardyjski SKS Arkonia opiera swą działalność o resort MSW, Stożniowa, im. Adolfa Warskiego oraz o instytucje wzgl. zakłady pracy, które wyrażą akces lub deklarację poparcia — a jako taki zrzecza się w Federacji KS Gwardia w Warszawie. Klub winien posiadać wśród swych członków co najmniej 52 proc. pracowników służby MSW lub ich rodzin”.

Fundamentalnym dokumentem działalności sportowej SKS Arkonia pozostaje zaświadczony przez zarząd klubu profil oparty o wytyczne WKFFiP i uchwały Zarządu Federacji „Gwardia”. (a)

Zabrakło tylko jednej bramki...

Górnik wyeliminowany z walki o puchar

W ZABRZU ODBYŁO SIĘ WCZORAJ REWANŻOWE SPOTKANIE 1/8 FINAŁU KLUBOWEGO PUCHARU EUROPY, W KTÓRYM GÓRNIK ZABRZE ZMIERZYŁ SIĘ Z MISTRZEM BULGARII, CSKA SOFIIA. ZWYCIĘŻYLI GOSPODARZE 3:0. BRAMKI ZDOBYLI: DLA GÓRNIKA — SZOŁTYSK W PIERWSZEJ MINUCIE I POL W 26 I 44 MINUCIE.

MECZ, który oglądało ok. 30 tys. widzów, prowadził sędzia radziecki — Alimow.

Drużyny wystąpiły w składach: GÓRNIK ZABRZE — Kostka, Kuchta, Olszówka, Olszko, Kowalski, Olek, Szoltyś, Wilczek, Lubański, Pol, Musiałek, CSKA: Jordanow, Wassilew, Gaganelow, Radiew, Marinczew, Stankow, Penew, Marahlew, Cancew, Jakimow, Nikodimow.

PRZED meczem tylko najwięksi optymisty wierzyli w to, że Górnik zdoła zniwelować stratę 4 bramek. Okazało się jednak, że szansa taka była zupełnie realna. Właśnie to już w pierwszej połowie zabrakło jednak przyszłowiemu bohaterowi. Nie potrafili wykorzystać kilku znakomitych sytuacji podbramkowych. Zaprzeczili również wielką szansę zdobycia czwartej bramki, która dałaby im prawo rozegrania trzeciego meczu. W 79 min. Pol nie wykorzystał rzutu karnego, strzelając obok słupka. Fakt ten budzi poważne niepokój. Nie pierwszy to wypadek, nie wykorzystania jedenastki przez piłkarzy mistrza Polski.

SRODOWY MECZ, zwłaszcza jego pierwsza połowa, przypominał do złudzenia spotkanie w Sofii. Piłkarze Górnika mieli chyba jeszcze większą przewagę niż Bułgarzy w pierwszym meczu. Zaraz po gwizdku sędziego z niesłychaną ambicją

Po meczu:

RED. GERECZ — „NEPSPORT” BUDAPEST: „Górnik rozegrał świetny mecz. Zagrał znacznie lepiej, niż przeciwko berlińskiemu Vorwärtsowi w Budapeszcie. Dawało się zauważyć, że na zawodnikach Górnika ciążyły 4 bramki potrzebne do uzyskania przynajmniej półtowietowego sukcesu. Bułgarzy potrafili w przerwie opowiadać się i zmieniać nawet taktykę gry, dzięki której utrzymali korzystny dla siebie rezultat.

LUBAŃSKI — Mieliśmy sporo okazji, aby rozstrzygnąć spotkanie na swoją korzyść. Niestety i tym razem nie dopisało nam szczęście. SZOŁTYSK — Rozegraliśmy dobry mecz, ale mieliśmy wyraźnego pecha. Wiele nie wykorzystaliśmy sytuacji. W drugiej połowie zagrałbym mniej dokładnie, ale chyba tylko dlatego, że okazji do zdobycia 4 bramek było zbyt wiele.

Komunikaty

OGNISKO Gimnastyczne TKKF zaprasza młodzież Pomorza do wzięcia udziału w kursie kultury fizycznej. Zajęcia rozpoczyna się 12 bm. w sali KS „Gwardia” o godz. 17. Szczegółowe informacje udziału ZW TKKF w tel. 335-30.

DZIAŁAJ w lokalu Okręgowego Związku Koszykówki rozpoczyna się kurs sędziowski. Wszyscy członkowie proszeni są o zgłaszanie się w związku, ul. Tkacka 55 od godz. 16.

